

Na osnovu članka 26. stavka 1. točke e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04), te članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije zapadnohercegovačke“, broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na sjednici održanoj 21. prosinca 2009. godine, donijela je

ZAKON

O MUZEJSKOJ DJELATNOSTI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1. **(Predmet zakona)**

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti od značaja za Županiju Zapadnohercegovačku (u daljem tekstu: Županija) i općina na području Županije (u daljem tekstu općina) osnivanje, ustrojstvo i način rada muzeja, muzejska građa, muzejska zvanja, nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te druga pitanja od značenja za muzejsku djelatnost.

Članak 2. **(značaj muzejske djelatnosti)**

Muzejska djelatnost je djelatnost od posebnog značaja za Županiju.

Članak 3. **(subjekti koji obavljaju muzejsku djelatnost)**

- (1) Muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Iznimno, muzejsku djelatnost obavljaju i galerije kao ustanove ako imaju muzejsku građu.

Članak 4. **(sadržaj muzejske djelatnosti)**

Muzejska djelatnost obuhvaća: skupljanje, čuvanje, i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajnu zaštitu muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložbi, te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

Članak 5. **(sustav muzeja Županije)**

Muzeji kao ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, obvezno se povezuju u sustav muzeja Županije, radi primjene jedinstvenog stručnog pristupa obavljanju muzejske djelatnosti

II – MUZEJSKA GRADA

Članak 6.

(muzejska građa)

Muzejsku građu čine: proizvodi prirode, proizvodi ljudskog rada i duha, predmeti, dokumenti i druga svjedočanstva o pojavama i procesima u društvu, povijesnim zbivanjima, kulturnom, znanstvenom, političkom, ekonomskom i tehničkom razvoju, životu i običajima ljudskih zajednica, životu i djelu istaknutih osoba, kao i druge predmete koji svjedoče o razvoju prirode i ljudskih djelatnosti od prapovijesti do danas.

Članak 7.

(pribavljanje muzejske građe)

(1) Muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, mogu muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju pribavljati kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem i zamjenom.

(2) Ugovor o kupovini, zamjeni i darovanju muzejske građe sastavlja se u pisanoj formi.

Članak 8.

(prodaja i zamjena muzejske građe)

(1) Prodaja ili zamjena muzejske građe i dokumentacije može se obaviti samo uz prethodno odobrenje Odjela za zaštitu kulturne i povijesne baštine Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu Ministarstvo).

(2) Sredstva dobivena prodajom mogu se upotrijebiti isključivo za nabavu muzejske građe i muzejske dokumentacije.

(3) Pravni posao sklopljen protivno odredbi stavka 1. ovoga članka smatra se ništavnim.

Članak 9.

(uvid u muzejsku građu)

(1) Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, dužni su omogućiti ministarstvu, uvid u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju radi njene znanstvene i stručne obrade.

(2) Ministar će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donijeti pravilnik kojim se utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju iz stavka (1) ovog članka.

Članak 10.

(terensko istraživanje)

(1) Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu sakupljati muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju i terenskim istraživanjem. Terensko istraživanje obavlja se u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti kulturnih dobara.

(2) Ako istraživanje iz stavka (1) ovoga članka provode druge pravne i fizičke osobe, dužne su materijalne nalaze i dokumentaciju o istraživanju dostaviti muzeju i/ili galeriji, te

muzeju, galeriji i zbirki unutar ustanove i druge pravne osobe koje djeluju na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ukoliko ispunjavaju uvjete za njihov smještaj i izlaganje.

(3) Ako na području na kojem je obavljeno terensko istraživanje ne postoji muzej, odnosno muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ili one ne ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka, o smještaju materijalnih nalaza i dokumentacije o istraživanju odlučuje Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju Županijskog muzejskog vijeća iz članka 54. ovog Zakona.

Članak 11.

(dokumentacija o muzejskoj građi)

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, vode dokumentaciju o muzejskoj građi.

Članak 12.

(sadržaj muzejske dokumentacije)

(1) Muzejska dokumentacija sadrži podatke o muzejskim predmetima koji su potrebni za njihovu stručnu obradu, identifikaciju, određivanje podrijetla i stanja u kojem su pribavljeni, te za uvid u stanje muzejske građe.

(2) Sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi propisuje Ministar na prijedlog Županijskog muzejskog vijeća.

Članak 13.

(povjeravanje muzejske građe i muzejske dokumentacije)

(1) Muzeji, te ustanove i druge pravne osobe unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke, mogu, a na temelju pisanog ugovora, povjeriti muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju, i drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu samo pod uvjetom da im oni zajamče sigurnost i primjereno čuvanje povjerene im građe i dokumentacije.

(2) Pravni posao koji je sklopljen protivno stavku (1) ovoga članka smatra se ništavnim.

Članak 14.

(Zaštita i korištenje muzejske građe)

(1) Zaštita i korištenje muzejske građe i muzejske dokumentacije vrši se u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i korištenju kulturno-povijesne i prirodne baštine („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 6/99, u daljnjem tekstu Zakon o zaštiti kulturno-povijesne i prirodne baštine) .

Članak 15.

(prijedori u svezi smještanja muzejske građe i muzejske dokumentacije)

U prijedorima o smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije odluku donosi Ministarstvo uz prethodno mišljenje Županijskog muzejskog vijeća.

Članak 16.

(popis muzejske građe)

(1) Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni su svake četiri godine izvršiti popis muzejske građe.

(2) U postupku popisivanja muzejske građe utvrđuje se broj i stanje muzejskih predmeta, stupanj njihove dokumentiranosti i mjere zaštite, sukladno općem aktu muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba.

Članak 17.

(rashodovanje muzejske građe)

(1) Muzejska građa može se izuzetno rashodovati, samo ukoliko je izgubila muzejsku vrijednost.

(2) Rashodovanje muzejskog materijala vrši se na prijedlog stručne komisije muzeja.

(3) Akt o rashodovanju potpisuje Ministar nakon pribavljenog mišljenja Županijskog muzejskog vijeća.

III – OSNIVANJE I PRESTANAK

Članak 18.

(stručni i tehnički standardi)

Stručne i tehničke standarde za određivanje vrste muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, za njihov rad, kao i za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, pravilnikom propisuje ministar na prijedlog Županijskog muzejskog vijeća.

Članak 19.

(način osnivanja)

Muzej se osniva kao ustanova iz oblasti kulture za obavljanje muzejske djelatnosti u svim oblicima svojine.

Članak 20.

(osnivači muzeja)

(1) Muzej može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice, u svim oblicima svojine, na način propisan ovim i drugim zakonom.

(2) Muzej mogu osnovati dva ili više osnivača, a u skladu s ovim i drugim zakonom.

(3) Ako muzej osnivaju dva ili više osnivača njihova prava i obveze se utvrđuju ugovorom.

(4) Muzej kao javnu ustanovu mogu osnovati Skupština Županije i Općinsko vijeće.

Članak 21.

(uvjeti za osnivanje muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba)

(1) Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu se osnovati ako, sukladno standardima iz članka 18. ovog Zakona, postoji:

a) muzejska građa i muzejska dokumentacija

b) prostor, oprema i sredstva rad

c) stručno osoblje

(2) Postojanje uvjeta iz stavka (1) ovog članka za muzeje, te muzeje, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, utvrđuje Županijsko muzejsko vijeće.

(3) Županijsko muzejsko vijeće je dužno u roku 15 dana od dana izvršenja uvida u postojanje uvjeta iz stavka (1) ovog članka dostaviti mišljenje Ministarstvu, koje će u roku 30 dana izdati Odobrenje za rad.

Članak 22.

(financijska sredstva)

Financijska sredstva za osnivanje i rad muzeja osigurava osnivač.

Članak 23.

(akt o osnivanju)

Akt o osnivanju muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, sadrži odredbe o :

- a) nazivu osnivača
- b) nazivu i sjedištu muzeja , galerije;
- c) djelatnosti muzeja i galerija;
- d) iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog osiguranja;
- e) prava i obveze u pravnom prometu;
- f) međusobna prava i obveze između osnivača i muzeja te između osnivača i muzeja , galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba;
- g) način raspolaganja viškom prihoda i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходима;
- h) ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine muzeja, galerije;
- i) lice koje će do imenovanja tijela upravljanja predstavljati i zastupati muzej, te muzej , galeriju i zbirku unutar ustanova i drugih pravnih osoba; i njegova ovlaštenja i odgovornosti;
- j) rok za donošenje pravila, pravilnika o unutarnjoj organizaciji , muzeja te muzeja , galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba;
- k) imenovanje tijela upravljanja, rukovođenja i nadzora nad radom muzeja, te muzeja , galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba;
- l) druga pitanja od značaja za rad muzeja, te muzeja , galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba;

Članak 24.

(Registar)

(1) Ministarstvo vodi registar muzeja te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba.

(2) Sadržaj registra, te postupak i rok upisa, uređuju se pravilnikom što ga donosi ministar.

Članak 25.

(unutarnja organizacija)

Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu imati posebne radionice i laboratorije za svoj rad, kao svoje ustrojbene jedinice, odnosno odjele.

Članak 26.

(prestanak rada)

(1) Muzeji, te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova drugih pravnih osoba prestaju s radom sukladno odredbama zakona.

(2) Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, , te muzeja , galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba; kojima su osnivači Županija i/ili općina može se donijeti samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(3) Odluka o prestanku i statusnim promjenama muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mora sadržavati odredbe o zaštiti i smještaju muzejske građe i muzejske dokumentacije.

Članak 27.

(provjera rada muzeja)

- (1) Županijsko muzejsko vijeće je dužno jedanput godišnje provjeravati rad muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba, i postojanje uvjeta za obavljanje muzejske djelatnosti.
- (2) Nakon izvršene provjere iz stavka (1) ovog članka, Županijsko muzejsko vijeće dužno je podnijeti izvješće Ministru, u roku od 30 dana po završetku provjere rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba.

IV. – USTROJSTVO I UPRAVLJANJE

Članak 28.

(ustrojstvo i upravljanje)

Ustrojstvo i upravljanje muzejima, uređuje se statutima i drugim općim aktima muzeja i galerija odnosno općim aktima pravnih osoba u čijem su sastavu, a u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju i statutom muzeja i galerija.

Članak 29.

(upravno tijelo)

- (1) Muzejima, galerijama, upravlja upravno vijeće.
- (2) Upravno vijeće ima tri ili pet članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih i znanstvenih djelatnika, dok ostale bira muzejsko stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručno muzejsko osoblje, iz svojih redova.
- (3) Broj članova upravnog vijeća, način njihova izbora, mandat, donošenje odluka i druga pitanja u svezi s radom upravnog vijeća, uređuju se aktom o osnivanju i statutom muzeja, galerije.
- (4) Muzejima, galerijama, koji imaju do pet zaposlenih, upravlja ravnatelj.

Članak 30.

(nadležnosti upravnog vijeća)

Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja i/ili muzejskog stručnog vijeća donosi programe rada i razvoja muzeja, galerije, nadzire njihovo provođenje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača i Ministarstva, predlaže promjene u organiziranju rada muzeja, daje osnivaču i ravnatelju muzeja, galerije prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima, donosi odluke te obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom muzeja, galerije.

Članak 31.

(ravnatelj muzeja)

Ravnatelj muzeja, galerija, organizira i vodi rad i poslovanje muzeja, galerije, predlaže program rada i razvoja muzeja, galerije, donosi opće akte sukladno statutu, vodi i odgovara za stručni rad, predstavlja i zastupa muzej, galeriju, u pravnom prometu i pred tijelima državne vlasti, te obavlja druge poslove predviđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 32.

(imenovanje ravnatelja)

(1) Ravnatelje muzeja, galerija, kojima je osnivač Županija, gradovi i općine, imenuje i razrješuje osnivač na prijedlog upravnih vijeća, koja su obvezna pribaviti mišljenja stručnih vijeća, a ako ona nisu osnovana, uposlenog muzejskog stručnog osoblja.

(2) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja raspisuje i provodi muzej, galerija.

(3) Ako je u muzeju, galeriji zaposleno do pet zaposlenika, ravnatelja imenuje i razrješuje osnivač.

(4) Ne raspiše li muzej, galerija javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati osnivač.

(5) Ravnatelj muzeja, galerije imenuje se na razdoblje od četiri godine i može biti ponovno biran.

Članak 33.

(stručne kvalifikacije ravnatelja)

(1) Ravnateljem muzeja, galerije može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit za kustosa i najmanje pet godina radnog iskustva te druge uvjete propisane statutom ili aktom o osnivanju.

(2) Iznimno za ravnatelja može biti imenovana osoba koja nema položeni stručni ispit za kustosa, ako je istaknuti i priznati stručnjak na području kulture i znanosti s najmanje deset godina radnog staža.

Članak 34.

(stručno vijeće)

(1) Muzej, galerija ima stručno vijeće od najmanje tri člana koje, sukladno statutu muzeja, galerije čini stručno muzejsko osoblje iz članka 41. ovog Zakona i ravnatelja muzeja.

(2) Stručno vijeće razmatra i daje mišljenja o stručnim i drugim pitanjima rada i razvitka muzeja, sukladno statutu i drugim općim aktima, odlučuje o stručnim pitanjima, predlaže način organiziranja i vođenja stručnog rada, plan i program rada muzeja, te obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju i statutom muzeja, galerije.

Članak 35.

(ravnatelj, muzejski odbor i voditelj muzeja, galerija i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe)

(1) Muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe ima ravnatelja i muzejski odbor.

(2) Muzejski odbor sastavljen je od stručnih zaposlenika muzeja, galerije i zbirke, te pravne osobe u čijem je sastavu muzej, galerija i zbirka, a način njegova osnivanja utvrđuje se općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu.

(3) Sastav, zadaće i način rada muzejskog odbora pobliže se uređuju pravilnikom o radu muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe, a donosi ga voditelj muzeja, galerije ili zbirke.

(4) Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove ili druge pravne osobe bira se iz reda stručnih zaposlenika muzeja, galerije .

(5) Voditelj muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe mora ispunjavati iste uvjete kao i ravnatelj muzeja, a imenuje ga i razrješuje tijelo upravljanja pravne osobe u sastavu koje je muzej, galerija i zbirka na obrazložen prijedlog Muzejskog odbora.

V – OSIGURANJE MUZEJSKE GRAĐE I DRUGE IMOVINE

Članak 36.

(osiguranje muzejske građe i muzejske dokumentacije)

(1) Muzejska građa i muzejska dokumentacija muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kojima su osnivač Županija ili općine, kao i prostori u kojima je ona smještena, obvezno se osiguravaju kod osiguravajućeg društva za one rizike i u opsegu s kojim su suglasni osnivači.

(2) Sredstva za osiguranje muzejske građe i muzejske dokumentacije, kao i prostora u kojima je ona smještena, osiguravaju osnivači muzeja, te osnivači ustanova i drugih pravnih osoba unutar kojih su muzeji, galerije i zbirke.

VI – SREDSTVA ZA RAD

Članak 37.

(sredstva za rad muzeja)

(1) Sredstva za rad muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, osigurava osnivač.

(2) Sredstva za posebne programe osiguravaju osnivači, a zavisno od svog interesa i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i županije, gradovi i općine na području kojih se program ostvaruje, te druge pravne i fizičke osobe.

(3) Sredstva za rad muzeji, galerije te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba osiguravaju i iz vlastitih prihoda, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

VII – NADZOR NAD RADOM

Članak 38.

(nadzor nad radom muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba)

(1) Stručni nadzor nad radom muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba, kao i nad zaštitom muzejske građe i muzejske dokumentacije, obavlja Županijsko muzejsko vijeće.

(2) Muzeji, galerije te muzeji, galerije i zbirke iz stavka (1) ovog članka dužni su Županijskom muzejskom vijeću, na njegov zahtjev, omogućiti uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnog nadzora.

Članak 39.

(nadzor nad radom, muzeja te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima je osnivač Županija, općina ili grad)

(1) Nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima je osnivač Županija obavlja Ministarstvo.

(2) Nadzor nad zakonitošću rada muzeja, te muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba kojima je osnivač općina ili grad, obavlja općinski ili gradski ured nadležan za kulturu.

Članak 40.

(1) Ako tijela državne uprave iz članka 39. stavka (1) i (2) u obavljanju nadzora nad zakonitošću rada utvrdi da muzej, odnosno muzej, galerija i zbirka unutar ustanove i druge pravne osobe, ne ispunjava koji od uvjeta iz članka 18. i 21. ovog Zakona, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke, koji ne može biti dulji od šest mjeseci.

(2) Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u ostavljenom roku, upravno tijelo donijet će rješenje o zabrani rada muzeja, odnosno muzeja, galerije i zbirke unutar ustanove i druge pravne osobe.

VII – STRUČNO MUZEJSKO OSOBLJE

Članak 41.

(stručno muzejsko osoblje)

(1) Stručno muzejsko osoblje čine zaposlenici u muzejima, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koji, prema odredbama ovog Zakona, ispunjavaju uvjete za postavljenje u odgovarajuća muzejska zvanja, odnosno za obavljanje stručnih poslova u muzeju, kao i pomoćnih stručnih poslova.

(2) Muzejsko stručno osoblje dužno je u svom radu pridržavati se načela muzejske struke, zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje muzejske djelatnosti.

Članak 42.

(muzejska zvanja)

(1) Muzejska zvanja jesu:

- a) kustos, viši kustos i muzejski savjetnik,
- b) muzejski pedagog, viši muzejski pedagog i muzejski pedagog savjetnik.

(2) Stručne poslove u muzeju obavljaju i: dokumentaristi, informatičari, restauratori, diplomirani knjižničari, arhivist, kao i drugi stručnjaci ovisno od potreba muzeja.

(3) Pomoćne stručne poslove u muzeju obavljaju: preparatori, muzejski tehničari i viši muzejski tehničari, pomoćni knjižničari i knjižničari, arhivski tehničari i viši arhivski tehničari.

Članak 43.

(uvjeti za stjecanje muzejskih zvanja)

Uvjeti za stjecanje muzejskih zvanja jesu:

- a) za kustosa: visoka stručna sprema i položen stručni ispit za kustosa,
- b) za višeg kustosa: pet godina radnog staža u zvanju kustosa i stručni radovi od značenja za unaprjeđenje muzejske struke ili akademski stupanj magistra i tri godine provedene u zvanju kustosa,

- c) za muzejskog savjetnika: deset godina radnog staža u zvanju višeg kustosa i stručni ili radovi od osobitog značenja za unaprjeđenje muzejske struke ili doktorat znanosti i tri godine radnog staža u zvanju višeg kustosa,
- d) za muzejskog pedagoga: visoka stručna sprema i položen stručni ispit za muzejskog pedagoga
- e) za višeg muzejskog pedagoga: pet godina radnog staža u zvanju muzejskog pedagoga i stručni radovi od značenja za unaprjeđenje muzejske pedagogije ili akademski stupanj magistra i tri godine radnog staža u zvanju muzejskog pedagoga,
- f) za muzejskog pedagoga savjetnika: deset godina radnog staža u zvanju višeg muzejskog pedagoga i stručni ili znanstveni radovi od osobitog značenja za unaprjeđenje muzejske pedagogije ili doktorat znanosti i tri godine radnog staža u zvanju višeg muzejskog pedagoga

Članak 44.

(uvjeti za obavljanje stručnih poslova)

(1) Uvjeti za obavljanje stručnih poslova iz članka 42. stavka (2) ovog zakona jesu:

- a) za dokumentarista i informatičara: visoka stručna sprema i položen stručni ispit,
- b) za restauratora: visoka ili viša stručna sprema i položen stručni ispit,
- c) za diplomiranog knjižničara i arhivista uvjeti propisani posebnim zakonima.

Članak 45.

(stjecanje višeg zvanja)

(1) Zaposlenici iz članka 42. ovog Zakona mogu stjecati sljedeća viša zvanja ako ispunjavaju uvjete:

- a) za višeg dokumentarista i višeg informatičara: pet godina provedenih na poslovima dokumentarista i informatičara u muzejskoj struci i stručni radovi od značenja za unaprjeđenje muzejske struke ili akademski stupanj magistra i tri godine provedene na poslovima dokumentarista i informatičara u muzejskoj struci,
- b) za dokumentarista savjetnika i informatičara savjetnika: deset godina provedenih na poslovima višeg dokumentarista i informatičara u muzejskoj struci i stručni ili znanstveni radovi od osobitog značaja za unaprjeđenje muzejske struke, ili doktorat znanosti i tri godine provedene na poslovima višeg dokumentarista i informatičara u muzejskoj struci,
- c) za višeg restauratora: pet godina provedenih na poslovima restauratora u muzejskoj struci i stručni radovi od značenja za unaprjeđenje restauratorske struke ili akademski stupanj magistra i tri godine provedene na poslovima restauratora u muzejskoj struci,
- d) za restauratora savjetnika: deset godina provedenih na poslovima višeg restauratora u muzejskoj struci i znanstveni radovi od osobitog značenja za unaprjeđenje restauratorske struke ili doktorat znanosti i tri godine provedene na poslovima višeg restauratora u muzejskoj struci.

(2) Zvanje višeg knjižničara i knjižničara savjetnika, višeg arhivista i arhivskog savjetnika stječu zaposlenici iz članka 44. stavak (1), točka c), ovog Zakona prema odredbama Zakona o knjižnicama odnosno Zakona o arhivskoj građi i arhivima.

Članak 46.

(uvjeti za obavljanje stručnih poslova u muzejima)

Uvjeti za obavljanje pomoćnih stručnih poslova u muzejima iz članka 42. stavak (3) ovoga Zakona jesu:

- a) za preparatora: srednja stručna sprema i položen stručni ispit za preparatora,
- b) za višeg preparatora: viša stručna sprema i položen stručni ispit za preparatora ili deset godina radnog staža u zvanju preparatora i položen stručni ispit za preparatora,
- c) za muzejskog tehničara: srednja stručna sprema i položen ispit za muzejskog tehničara,
- d) za višeg muzejskog tehničara: viša stručna sprema i položen stručni ispit ili 10 godina radnog staža u zvanju muzejskog tehničara i položen stručni ispit za muzejskog tehničara,
- e) za fotografa: srednja stručna sprema i položen stručni ispit za fotografa
- f) za višeg fotografa: 10 godina radnog staža u zvanju fotografa u muzeju i objavljeni radovi u stručnim muzejskim publikacijama.

Članak 47.

(naknadno polaganje stručnog ispita)

(1) Iznimno od odredbe članka 43. točke a) i d)., te članka 44. i 46. ovoga Zakona, u muzeju, te muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanova i drugih pravnih osoba, mogu se zaposliti i osobe koje nisu položile odgovarajući stručni ispit pod uvjetom da ga polože u roku od jedne godine od dana zapošljavanja.

(2) Zaposlenicima koji ne polože stručni ispit prestaje rad danom isteka roka u kojem su ga bili dužni položiti.

Članak 48.

(donošenje odluke o stjecanju višeg zvanja)

(1) Odluku o stjecanju viših zvanja: viši kustos, muzejski savjetnik, viši muzejski pedagog, muzejski pedagog savjetnik, viši dokumentarist, dokumentarist savjetnik, viši informatičar, informatičar savjetnik, viši restaurator, restaurator savjetnik, viši preparator, viši muzejski tehničar, te viši fotograf, donosi Ministar na prijedlog Županijskog muzejskog vijeća.

(2) Pravilnik o stjecanju stručnih zvanja iz stavka (1) ovoga članka donosi ministar u roku d šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a na prijedlog Županijskog muzejskog vijeća .

Članak 49.

(vježbenici)

(1) Rad u svojstvu vježbenika za muzejska zvanja, za obavljanje stručnih poslova u muzeju, odnosno muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe, kao i za obavljanje pomoćnih stručnih poslova, traje najduže dvije godine.

(2) Pravo na polaganje stručnog ispita imaju vježbenici sa školskom spremom propisanom za odgovarajuće muzejsko zvanje, odnosno stručne poslove i s najmanje godinu dana radnog, odnosno vježbeničkog staža u muzejskoj struci.

Članak 50.

(volonterski rad)

Volonterski rad u muzeju, galeriji odnosno muzeju, galeriji i zbirci unutar ustanove i druge pravne osobe, s propisanom školskom spremom i punim radnim vremenom, priznaje se kao stručna praksa za stjecanje muzejskog zvanja, odnosno za obavljanje stručnih poslova u muzeju.

Članak 51.

(stručni ispit)

(1) Način polaganja stručnog ispita, ispitno gradivo, sastav i rad ispitnih povjerenstava, utvrđuje se pravilnikom o polaganju stručnih ispita i programom stručnih ispita u muzejskoj struci.

(2) Pravilnik o polaganju i program stručnih ispita donijet će Ministar u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, na prijedlog Županijskog muzejskog vijeća.

Članak 52.

(položen stručni ispit u srodnim strukama)

Zaposlenicima u muzejima, galerijama te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koji su položili stručni ispit u srodnim strukama, priznaje se stručni ispit sukladno pravilniku o polaganju stručnih ispita.

Članak 53.

(uvjeti za oslobađanje od polaganja stručnog ispita)

(1) Zaposlenicima u muzejima, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, koji imaju znanstveni stupanj (magistra ili doktora znanosti) i najmanje dvije godine rada u muzejskoj struci, mogu biti oslobođeni polaganja stručnog ispita za odgovarajuće muzejsko stručno zvanje.

(2) Rješenje o oslobođenju u smislu stavka (1) ovoga članka donosi ispitno povjerenstvo određeno pravilnikom o polaganju stručnih ispita.

VIII- ŽUPANIJSKO MUZEJSKO VIJEĆE

Članak 54.

(1) Kao savjetodavno tijelo za obavljanje stručnih i drugih poslova muzejske djelatnosti, određenih ovim Zakonom, pri Ministarstvu se osniva Županijsko muzejsko vijeće.

(2) Muzejsko vijeće iz stavka (1) ima predsjednika i pet članova.

(3) Mandat članova Županijskog vijeća traje četiri godine.

(4) Županijsko muzejsko vijeće je dužno donijeti Poslovnik o svom radu.

Članak 55.

Županijsko muzejsko vijeće razmatra stanje u muzejskoj djelatnosti u Županiji, predlaže mjere za poticanje njezinog razvitka i unapređivanja, obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri Ministarstvo.

Članak 56.

Sredstva za rad Županijskog muzejskog vijeća osiguravaju se u Proračunu Županije.

IX– KAZNENE ODREDBE

Članak 57.

(kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM (konvertibilnih maraka) kaznit će se za prekršaj muzej te ustanova i pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, koja:

- g) ne vode dokumentaciju o muzejskoj građi (članak 6. i 7.)
- h) povjeri muzejsku građu na čuvanje i radi izlaganja drugom muzeju i galeriji, drugoj pravnoj osobi ili državnom tijelu suprotno odredbi članka 13. ovoga Zakona
- i) ne dostavi podatke za upis u Registar muzeja pri Ministarstvu (članak 24.)

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj muzej, te ustanova i pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, koja izvrši zamjenu i prodaju muzejske građe suprotno odredbi članka 8. ovog Zakona.

(3) Novčanom kaznom od 600,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaje iz stavka (1) i (2) ovog članka odgovorna osoba.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) i (2) ovog članka fizička osoba

(5) U slučaju kad su prekršaji iz stavka (1) i (2) ovog članka učinjeni radi stjecanja materijalne koristi, novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se muzej, odnosno ustanova i druga pravna osoba unutar koje je muzej, galerija i zbirka, odgovorna osoba novčanom kaznom od 1500,00 KM do 3000,00 KM, a fizička osoba od 500,00 KM do 1500,00 KM .

X. – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 58.

Muzeji, galerije te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih osoba dužni su uskladiti svoje statute i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 59.

(1) Zaposleni u muzejima, galerijama te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba koji do dana stupanja na snagu ovog Zakona nisu položili stručni ispit, dužni su ga položiti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Zaposlenicima koji ne polože stručni ispit prestaje rad danom isteka roka u kojem su ga bili dužni položiti.

(3) Zaposlenici koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju deset godina radnog staža na stručnim poslovima u muzejima, te muzejima, galerijama i zbirkama unutar ustanova i drugih pravnih osoba, oslobođeni su polaganja stručnog ispita.

Članak 60.

Muzeji su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršiti popis muzejske građe i utvrditi stanje muzejske dokumentacije i o tome izvjestiti Ministarstvo.

Članak 61.

(1) Ministar je dužan imenovati Županijsko muzejsko vijeće za obavljanje stručnih poslova određenih ovim Zakonom u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Županijsko muzejsko vijeće dužno se konstituirati u roku od 15 dana od imenovanja njegovog predsjednika i članova

Članak 62.

Ministar je dužan donijeti propise za provedbu ovog Zakona najkasnije u roku od šest mjeseci od njegova stupanja na snagu.

Članak 63.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana njegove objave u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
-SKUPŠTINA-

Broj: _____

Predsjednik

Široki Brijeg, _____ 2009. godine

Vitomir Filipović, v.r.

O B R A Z L O Ź E N J E

ZAKONA O MUZEJSKOJ DJELATNOSTI U ŹUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovoga Zakona sadržan je u članku 26. stavku 1. točki e) Ustava Źupanije Zapadnohercegovačke (“Narodne novine Źupanije Zapadnohercegovačke“ broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04) i poglavlju III. članku 4. točki c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94,13/97,16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 33/04).

II- RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94,13/97,16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 33/04), preciznije članak 4. točka c), poglavlja III., propisuje isključivu nadležnost Źupanija u utvrđivanju i provođenju kulturne politike.

Temeljem unaprijed navedenog Ustavnog osnova te zbog činjenice da područje muzejske djelatnosti do sada nije bilo regulirano zakonom, nadležno Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Źupanije Zapadnohercegovačke, predlaže donošenje Zakona o muzejskoj djelatnosti.

Pored unaprijed navedenih, kao bitan razlog donošenja svakako treba istaći činjenicu da na području Źupanije Zapadnohercegovačke djeluje nekoliko ustanova koje se bave muzejskom djelatnošću, a da pri tom nema nikakve kontrole rada istih od strane nadležnih, stručnih Źupanijskih institucija, premda su za rad spomenutih institucija do sada iz proračuna Vlade Źupanije Zapadnohercegovačke izdvajanja određena novčana sredstva.

Svakako se ne smije umanjiti ni općedruštveni značaj problematike koja se regulira ovim Zakonom, čijim bi se donošenjem, kao i odgovarajućim podzakonskim aktima za provođenje istog, stvorili preduvjeti za zakonito i transparentno obavljanje muzejske djelatnosti, a nadležne službe bi bile u mogućnosti ostvariti značajnu ulogu kontrole primjene ovog Zakona s ciljem zaštite kulturnih dobara s područja muzejske djelatnosti.

III- OBRAZLOŹENJE ZNAČAJNIH PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbe ovog Zakona odnose se na područje muzeja i muzejske djelatnosti, koje do sada nije bilo regulirano zakonom u Źupaniji Zapadnohercegovačkoj. S obzirom na probleme koji se javljaju na terenu zbog nedostatka zakonske regulative, a na temelju Ustavom FBiH određene nadležnosti, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Źupanije Zapadnohercegovačke, kao resorno Ministarstvo izradilo je nacrt Zakona o muzejskoj djelatnosti.

Ovaj Zakon sadrži sljedeća pravna rješenja:

U Poglavlju I definirani su pojmovi predmeta zakona, značaj muzejske djelatnosti, subjekti, koji tu djelatnost mogu obavljati, te uvjeti pri obavljanju i sadržaj muzejske djelatnosti za obavljanje iste. U ovom poglavlju određen je i sustav muzeja Županije.

Odredbe Poglavlja II, odnose se na muzejsku građu, njezino prikupljanje, prodaju i zamjenu. Preciziran je i način vršenja uvida u muzejsku građu, terensko istraživanje, dokumentacija o muzejskoj građi, njezina sadržaja i uvjeti pod kojima se muzejska građa može povjeravati drugom muzeju ili nekoj dr. pravnoj osobi. Posljednja tri članka ovo Poglavlja regulirala su pitanja rješavanja prijepora kod smještaja muzejske građe i muzejske dokumentacije, uvjeti i način popisivanja i rashodovanja muzejske građe.

U III Poglavlju definirani su uvjeti koji se moraju ispuniti i poštovati prilikom osnivanja i prestanka rada muzeja. Precizirano je također tko može biti osnivač, muzeja i galerija kao samostalnih ustanova, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih subjekata te njihovo financiranje i unutarnja organizacija. Muzeji, galerije i zbirke dužne sačinu Akt o osnivanju, čiji je sadržaj određen ovim Zakonom, a određen je i način registracije u Registru pri Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke te nadzor nad radom istih.

Ustrojstvo i upravljanje u radu muzeja, te muzeja, galerija i zbirke unutar ustanova i drugih pravnih subjekata određeno je odredbama **IV. Poglavlja**. Definirana je sastav, nadležnost i obveze upravnih tijela te kvalifikacije članova tih tijela i ravnatelja.

V Poglavlje odnosi se na obvezu osiguranja muzejske građe od mogućih rizika.

VI Poglavlje regulira pitanje načina pribavljanja sredstava za rad muzeja, za poseban programe u radu te prihodi iz kojih se osiguravaju.

Nadzor nad radom muzeja određen je u člancima **Poglavlja VII**.

U Poglavlju VIII, jasno su precizirani kriteriji, kvalifikacije koje trebaju zadovoljavati uposleni u muzejima, tj. stručno osoblje muzeja. Pored unaprijed navedenog u ovom poglavlju određeno je koja su to muzejska zvanja, uvjeti za njihovo stjecanje, te za obavljanje stručnih poslova u muzejima, pitanje stručnih ispita kao i status vježbenika i volontera.

IX Poglavlje- Kaznene odredbe

X Poglavlje – Završne odredbe

IV – FINANCIJSKA SREDSTVA I OBRAZLOŽENJE ISTIH

S obzirom da su osnivači muzeja, galerija i zbirki ujedno i financijeri, Županija po tom pitanju, izuzev kad je osnivač jedne od unaprijed navedenih ustanova, nema financijskih obveza. Međutim zbog opće i posebne društvene važnosti i značaja muzeja i muzejske djelatnosti Županija može donirati određena sredstva za njihov rad i unapređenje ove djelatnosti, što se određuje posebnim Odlukama Vlade, što je i dosad bila praksa.

Sredstva koja bi trebalo osigurati iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke, temeljem ovog Zakona, su sredstva potrebna za financiranje rada Županijskog muzejskog vijeća čije osnivanje ovaj Zakon predviđa.

Sredstva za rad Županijskog muzejskog vijeća osigurat će se iz sredstava s pozicije 614300 „Tekući prijenosi galerijama i muzejima“. Unaprijed navedena sredstva planirana su Proračunom Županije Zapadnohercegovačke za 2009. godinu. („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 4/09) i iznose 85.000,00 KM, od čega bi se za rad Muzejskog vijeća izdvojilo 7% sredstava.

Drugi financijski izdaci iz proračuna Županije nisu predviđeni ovim Zakonom.

Kad je riječ o koristi i dobiti koju će prouzročiti donošenje ovog Zakona, s obzirom na djelatnost koja se Zakonom regulira, jasno je da će dobit i korist biti općedruštvenog karaktera i iznimno vrijedna za očuvanje, i kontrolu prometa, raspolaganja i korištenja muzejske građe, kao neizostavnog djela kulturne baštine Županije Zapadnohercegovačke.

Kako muzejska djelatnost nije profitabilna, ne možemo govoriti o financijskoj dobiti ali itekako možemo o vrijednostima koje štiti ovaj Zakon, a koji su financijski nemjerivi.

Kako na području Županije Zapadnohercegovačke već djeluje niz ustanova koje se bave muzejskom djelatnošću i za čiji su rad iz Proračuna Županije već izdvajanja određena financijska sredstva, smatramo da bi se stupanjem na snagu ovoga Zakona uspostavila kontrola nad ispravnosti utroška tih sredstava kao i njihova ispravna namjena kad je u pitanju zaštita kulturnih dobara kao značajnog elementa u izgradnji kulturnog identiteta hrvatskog naroda na ovim prostorima.